

- (1) "Provision to parents of giving education opportunity to their children having age 6 to 14 years ." The above section is added in which set of schedule 86 of Indian constitution under fundamental rights?
 (A) Section -11 (B) Section - 2
 (C) Section -86 (D) Section - 4
- (2) Who is the author of life sketch of Mahadevbhai Desai "Agnikund Mein Uga Hua Gulab"?
 (A) Manbhatt (B) Narayan Desai
 (C) Jayshankar Desai (D) Mahadev Desai
- (3) Who is the author of stanza "Harino Marag Che Shoorano"?
 (A) Kavi Preetam Das (B) Manishankar Ratnajee Bhatta
 (C) Damodar Khushal Botadkar (D) Narsinh Mehta
- (4) Function of Union of India is mentioned in which part of Indian Constitution?
 (A) 6 (B) 4
 (C) 5 (D) 2
- (5) Which Indian sportsperson won bronze in 51 kg category in World Boxing Championship?
 (A) Sukhdev (B) Nishant Dave
 (C) Husamuddin (D) Deepak Bhuriya
- (6) To encourage Indian people for independence movement which English newspaper has been started by Gandhiji in India first?
 (A) Young India (B) Youth India
 (C) Vartaman Bharat (D) Aandolan
- (7) In which age Himalayan Mountain Range formed?
 (A) Satyug (age) (B) Archean age
 (C) Jurassic age (D) Tertiary age
- (8) Stars of sky shine because of which effect of Science?
 (A) Diffusion of Light (B) Refraction of light
 (C) Diffraction of light (D) Division of light
- (9) What is the share of industries in gross national production in India?
 (A) 25% (B) 29%
 (C) 32% (D) 39%
- (10) In which part of Indian constitution, fundamental duties have been included?
 (A) Part -3 (A) (B) Part -5 (A)
 (C) Part - 4 (A) (D) Part - 6 (A)

- (11) Who was the first person to receive “Bharat Ratna” ?
(A) Dr. Rajendra Prasad (B) Dr. Sarvepalli Radhakrishnan
(C) Mahadevbhai Desai (D) Lalbahadur Shastri
- (12) In which of the following programmes interactive board is used?
(A) Pragma Abhigam (B) Bal Project
(C) Virtual Classroom (D) Gyankunj Project
- (13) Unique ID of how many digits is given to the students of a secondary school?
(A) 14 (B) 16
(C) 18 (D) 19
- (14) Education is a subject of which list in Indian Constitution ?
(A) Central List (B) State list
(C) Joint List (D) District list
- (15) In which organ, there is insulin production?
(A) Stomach (B) Pancreas
(C) Large intestine (D) Brain
- (16) In which country Hockey World Cup (Mens) - 2023 was organised?
(A) India (B) Japan
(C) France (D) Brazil
- (17) Where is the World’s Biggest Mineral Oil Purification Plant?
(A) Jamnagar (B) Ankleshwar
(C) Digboi (D) Dehradun
- (18) How many leaves including holidays have been decided for Gujarat Secondary and Higher Secondary Schools for the year 2023-24 by Gujarat Secondary and Higher Secondary Education Board?
(A) 79 (B) 80
(C) 81 (D) 82
- (19) According to National Education Policy-2020, which institution has been authorized for monitoring of minimum commercial and quality standards followed by State/Central Schools?
(A) PARAKH (B) SWAYAM
(C) DIKSHA (D) SSSA
- (20) Up to which class education is expected in mother tongue in National Education Policy 2020?
(A) Class 6 (B) Class 8
(C) Class 10 (D) Class 5

- (21) If the syllabus is changed because of business and industries then this is considered as effect of which factors on educational objectives?
- (A) Cultural factors (B) Social factors
(C) Economical factors (D) Ethical factors
- (22) "Without thinking on what a person is doing what he should do"? This thought is connected with which goals of education ?
- (A) Ethical goals (B) Goals of attaining knowledge
(C) Goal of complete life (D) Goals of good use of free time
- (23) Objectives, syllabus, institutions and time limit if all of these are decided then this is considered as which form of education?
- (A) Informal (B) Formal
(C) Illegal (D) Joint
- (24) Which program does not directly apply to Informal learning?
- (A) Knowledge of alphabets (B) Examination
(C) Education of business (D) Deaddiction
- (25) Which of the following issues is not included in three issues of learning process?
- (A) Starting (B) Result
(C) Process (D) Evaluation
- (26) Some children are introverts, some are extroverts, some are talkative and some of them are shy. This type of difference in children is known as -
- (A) Physical difference (B) Difference in personality
(C) Difference in hobbies (D) Social difference
- (27) Which of the following is not included in different intelligence quotients ?
- (A) Intelligence Quotient (I.Q.) (B) Spiritual Quotient (S.Q.)
(C) Regional Quotient (R.Q.) (D) Emotional Quotient (E.Q.)
- (28) Who has developed vocational interest modification?
- (A) McDougall (B) Strong
(C) Morgan (D) Garrett
- (29) Which experiment is used to measure abilities/powers like Art, Music, Creativity in a person?
- (A) Attitude Criteria (B) Interest experiment
(C) Zest/Rasa modification (D) Aptitude experiment
- (30) Which is not included in three types of internal processes in a class?
- (A) Teacher-Student Behaviour (B) Student-Material Behaviour
(C) Teacher-Material Behaviour (D) Student-Student Behaviour

- (31) Which of the following is not included in commonly used three middle position statistical measures?
 (A) Mean (B) Median
 (C) Mode (D) Midpoint
- (32) Which is different from the three tests of evaluation?
 (A) Written (B) Oral
 (C) Practical (D) Functional
- (33) With which of the following is spreadsheet related?
 (A) Microsoft Excel (B) Microsoft Powerpoint
 (C) Microsoft Word (D) Access
- (34) Whose philosophy of education is shown in "Framing and Clading"?
 (A) Gijubhai Badheka (B) Nanabhai Bhatt
 (C) Taraben Modak (D) J. Krishnamurti
- (35) Education by productive labour, for productive labour, and can only be of productive labour"
 (A) Mahatma Gandhiji (B) Ravindranath Tagore
 (C) Mr. Arvind (D) Swami Vivekananda
- (36) Which of the following principles is not included in principles of John Dewey?
 (A) Principle of utility (B) Principle of inclination
 (C) Principle of labour (D) Principle of zest(rasa)
- (37) New India Literacy Program (NILP) has been started for illiterates of which age group?
 (A) 15 years and above (B) 15 years to 55 years
 (C) 6 years to 14 years (D) 21 years to 65 years
- (38) Which is known as one nation one digital platform?
 (A) PM eVIDYA (B) BISAG-N
 (C) DIKSHA (D) Vande Gujarat Channel
- (39) Who talked about learning by senses?
 (A) Dr. S. Radhakrishnan (B) Ravindranath Tagore
 (C) Mahatma Gandhi (D) Maharishi Arvind
- (40) Who started learning by senses for special children?
 (A) Maria Montessory (B) Grace Fernold
 (C) Jim Piaget (D) Ivan Pavlov

- (41) Which of the following pairs of psychologists associated with study is correct?
 (A) Trial and Error - Vygotsky (B) Behaviourism - Pavlov
 (C) Constructivism - Skinner (D) Conditioning by factors - Thorndike
- (42) Which of the following is not a characteristic learning process?
 (A) Experience is necessary for learning
 (B) Interaction with environment is necessary for learning
 (C) Learning can enter from one condition to the other
 (D) Memory is necessary for learning
- (43) Who gave Discovery learning approach ?
 (A) Robert Gagne (B) Jerome Brunner
 (C) Bandura (D) Ausubel
- (44) What will be the area of a circle having radius 14 cm? A formula is used by children to answer this question. Which intellectual skill he or she has obtained?
 (A) Differentiation (B) Concept
 (C) Rule (D) Solution of the problem
- (45) In which of the following disorders intellectual skill of children destroys?
 (A) Down Syndrome (B) ADHD
 (C) Cerebral Palsy (D) Autism
- (46) Which of the following will be on top level according to Bloom's Taxonomy?
 (A) Evaluation (B) Creation
 (C) Isolation (D) Utilization
- (47) Which of the following is unsuitable in achievement test ?
 (A) Sufficient time given to the students to answer all of the questions
 (B) Class is related with progress(development)
 (C) Education work is given at the end
 (D) Questions are selected to test the skills of a student
- (48) Which of the following measurements of middle position cannot be shown?
 (A) Mean (B) Extension
 (C) Median (D) Mode
- (49) Which of the following is not true for standard deviation (σ)?
 (A) Group Category will be as much as the low value of standard deviation
 (B) Standard deviation increases by the addition of any constant number in marks
 (C) If all the marks are multiplied by only one number then standard deviation increases at the same rate
 (D) Standard deviation is used to know the variability of the marks

- (50) Which of the following is not a characteristic of E-content?
 (A) These are only in digital format
 (B) It is presented by webpage or any other medium
 (C) It contains only animation
 (D) It can be linked with QR code.
- (51) Which of the following is not OER ?
 (A) BISAG - N (B) GROWER
 (C) NROER (D) e-pathshala
- (52) Which of the following subjects (issue) does not apply in the concept of E-learning?
 (A) Learning-Teaching is a present time field. (B) Learning has only one option.
 (C) Class learning is interesting (D) Information is available online.
- (53) Summary of which cannot be applied excepting its related groups. This is what type of modification?
 (A) Experimental modification (B) Survey
 (C) Basic Modification (D) Functional modification
- (54) "Children is creator of knowledge and not consumer." This is the conclusion of—
 (A) Behaviourism (B) Naturalism
 (C) Rationalism (D) Constructivism
- (55) Learning is a natural process and not manmade. Who gave this concept?
 (A) Aristotle (B) Rousseau
 (C) Froebel (D) Montessori
- (56) R, U, X, A, D, ? To complete the series what will replace the "?" question mark
 (A) F (B) G
 (C) H (D) I
- (57) 1, 3, 3, 6, 7, 9, 9, 12, 21, ? To complete the series what will replace the "?" question mark
 (A) 10 (B) 11
 (C) 12 (D) 13
- (58) 10, 100, 200, 310, ? To complete the series what will replace the "?" question mark
 (A) 400 (B) 410
 (C) 420 (D) 430
- (59) In a certain code TEACHER is written as VGCEJGT then in the same code CHILDREN can be written as?
 (A) EJKNEGTP (B) EGKNFITP
 (C) EJKNFGTO (D) EJKNFTGP
- (60) In a certain code TWENTY is written as 863985 and ELEVEN is written as 323039 then in the same code TWELVE can be shown by which number?
 (A) 863203 (B) 863584
 (C) 863903 (D) 863063

(61) In a certain code language '123' means 'bright little boy' and 145 means 'tall big boy'. In the same way '637' means 'beautiful little flower' then which number will be there for 'bright' ?

- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 4

(62) If + means \times , \times means $-$, \div means $+$ and $-$ means \div then which of the following numbers will be the solution of $175 - 25 \div 5 + 20 \times 3 + 10$

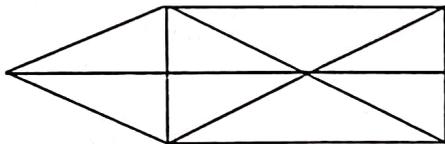
- (A) 77 (B) 160
(C) 240 (D) 2370

(63) Select the appropriate option for '?' in the following figure

20160	4
?	4
480	8
96	24

- (A) 860 (B) 1140
(C) 2880 (D) 3240

(64) How many triangles are there in the given figure?

- (A) 15 (B) 16 (C) 17 (D) 18

(65) What will be the angle in degrees between minute and hour hand of a clock at 3:40 ?

- (A) 140 (B) 150 (C) 130 (D) 120

(66) Select the odd pair:

- (A) Yoghurt - milk (B) Sandal - leather
(C) Peanut - oil (D) Sugar - sugarcane

(67) Arrange the letters of the given word alphabetically.

(1) INTERANAL (2) INSECT (3) INCOME (4) INTERN (5) INSIDE

- (A) 3, 2, 5, 4, 1 (B) 3, 4, 5, 2, 1
(C) 4, 5, 1, 3, 2 (D) 3, 1, 2, 4, 5

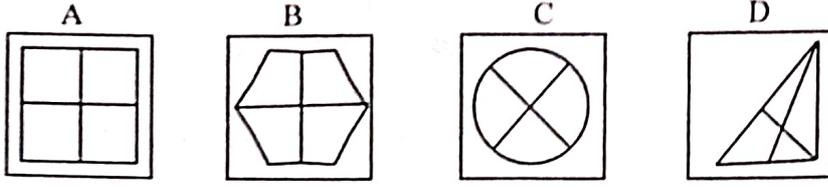
(68) If first day of a leap year is Sunday then how many Sundays will be there in the same year?

- (A) 50 (B) 51 (C) 52 (D) 53

(69) A person drives his car 50 km towards east after that he turns right and drives 30 km. Then he turns west and drives 10 km. How much away he is from the starting point?

- (A) 20 km (B) 50 km (C) 100 km (D) 60 km

(70) Select the different figure.

(A) A (B) B (C) C (D) D

(71) અગ્નિનો સમાનાર્થી છે.

(A) અનલ (B) અનિલ (C) અનંગ (D) તપસ

(72) નીચેનામાંથી કર્મધારેય સમાસનું ઉદાહરણ છે.

(A) તક્ષાધુ (B) કલ્પવૃક્ષ (C) પંચામૃત (D) પરમેશ્વર

(73) તમારાથી વડીલો સામે ઊંચા અવાજે ન બોલાય. - વાક્યનો પ્રકાર ઓળખો.

(A) કર્તરિ (B) કર્મણિ (C) ભાવે (D) પ્રેરક

(74) સફળતા જિંદગીની હસ્તરેખામાં નથી હોતી, ચણાયેલ ઈમારત એના નકશામાં નથી હોતી. આ કાવ્યનો પ્રકાર જણાવો.

(A) દુહા (B) મુક્તક (C) હાઈકુ (D) સોનેટ

(75) ખોટી શ્રેણી કઈ છે ?

(A) સુદૃઢ (B) દીકરી (C) અકસ્માત્ (D) કનિષ્ઠ

(76) 'નીરવ' શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ શું થાય ?

(A) સૂમસામ (B) ધવલ (C) પીડા (D) કોલાહલ

(77) સમાનાર્થી શબ્દોની ખોટી શ્રેણી હોય તે વિકલ્પ કયો છે ?

(A) ખોભણ - ગુઢા (B) અનરવો - હિંમતવાન (C) અડવડિયું - લથડિયું (D) આર્દ્રતા - મૂઢતા

(78) 'ઘોડાના સવારને બેસવા માટે ઘોડાની પીઠ પર રાખવાનું રૂ કે ઊનનું આસન' - શબ્દસમૂહ માટેનો એક શબ્દ કયો છે ?

(A) દણી (B) ટેકણિયું (C) પીઠિકા (D) માંચડો

(79) વિરામચિહ્નોનો ઉચિત પ્રયોગ ન થયો હોય તેવું વાક્ય કયું છે ?

(A) હથ ! હવે નિરાંત થઈ !
 (B) પ્રશ્નપત્ર શ્રેઈ વિદ્યાર્થીઓ મૂંઝાયા, એમને કાંઈ સૂઝ પડી નહીં, ઉત્તરપત્રો મૂકી દઈને ચલતી પકડી.
 (C) મેં જાણ્યું : મારાં લખાણો એને ગમતાં નથી.
 (D)તો મારો દુશ્મન છે.

(80) શબ્દ અને તેના અનેકાર્થી શબ્દોની ખોટી શ્રેણી હોય તેવો વિકલ્પ કયો છે ?

(A) ગુણ - પણ, દોરું (B) ફૂટ - ઠગાઈ, શિખર
 (C) કાંત - મન, અંતઃકરણ (D) કર - કિરણ, સૂંઢ

(81) આપેલ વાક્યોમાં રેખાંકિત કરેલ શબ્દનો ઉચિત પ્રયોગ થયો હોય તેવું વાક્ય કયું છે ?

(A) મેં આ પત્ર કે ઠરાવ વાંચ્યા નથી. (B) કામ વેળાસર થાય તે જ અગત્યનું છે.
 (C) સાંજે છ વાને જાહેર ગ્રંથાલય બંધ થાય છે. (D) દરેકે આવકમાંથી યથાશક્તિ પ્રમાણે દાન કરવું જોઈએ.

- (82) 'દેવ્યૈશ્વર્ય' શબ્દનો સંધિવિગ્રહ શું થાય ?
 (A) દેવ + ઐશ્વર્ય (B) દેવે + ઐશ્વર્ય
 (C) દેવ્ય + ઐશ્વર્ય (D) દેવી + ઐશ્વર્ય
- (83) આપેલાં વાક્યોમાં 'કર્મણિ વાક્ય' કયું છે ?
 (A) એ સમયમાં લોકો જુગાર રમતા. (B) એણે પચાસ માણસોને જમાડ્યા.
 (C) સરકાર તરફથી આ મહિને અનાજ અપાયું છે. (D) અશોક કંઈ બોલ્યો ન હોત.
- (84) 'છત્રી પર નામ-સરનામું લખવાનો ઉપાય ખરેખર કારગત નીવડ્યો.' - વાક્યમાં રેખાંકિત કરેલ શબ્દ 'ખરેખર' ક્રિયાવિશેષણનો કયો પ્રકાર છે ?
 (A) અભિગમવાચી ક્રિયાવિશેષણ (B) સમયવાચક ક્રિયાવિશેષણ
 (C) રીતિવાચક ક્રિયાવિશેષણ (D) સ્થાનવાચક ક્રિયાવિશેષણ
- (85) 'મારો હંસલો નાનો ને દેવળ જૂનું રે થયું.' - અલંકાર ઓળખાવો.
 (A) વ્યક્તિરેક અલંકાર (B) અતિશયોક્તિ અલંકાર
 (C) રૂપક અલંકાર (D) ઉપમા અલંકાર
- (86) Mahesh was too smart. (Remove 'too' without changing the meaning.)
 (A) Mahesh was not smart at all.
 (B) Mahesh was smart more than required.
 (C) Mahesh was foolish.
 (D) I was doubtful whether Mahesh was smart or not.
- (87) INS Arihant is Indian Naval ship. (Fill in the blanks)
 (A) The & an (B) An & an
 (C) A & an (D) The & the
- (88) Most students have brought their homework. of them have not completed it yet.
 (A) None (B) Few
 (C) Each (D) A little
- (89) મેં મારા વાળ કપાવ્યા. - આ વાક્યનું ચોક્કસ અંગ્રેજી ભાષાંતર શું થશે ?
 (A) I cut my hair. (B) I clipped my hair.
 (C) I got my hair cut. (D) I had a nice hair cut.
- (90) Give the nearest meaning of word : '**Phantom**'.
 (A) existent (B) imaginary
 (C) corporeal (D) tangible
- (91) Give the verb form of '**little**'.
 (A) alittle (B) unlittle
 (C) belittle (D) bilittle

- (92) Change the voice : "What caused COVID-19 ?"
- (A) What was COVID-19 caused by ? (B) What was caused by COVID-19 ?
 (C) By what is COVID-19 caused ? (D) By what COVID-19 was caused ?
- (93) Select the word or phrase which is closest to the opposite in meaning of the underlined word : "Rahul will never accept your request."
- (A) turn over (B) turn down
 (C) turn up (D) reject
- (94) Add a suitable question tag : Radha, one of my neighbours slipped off a staircase. ?
- (A) did she (B) does she
 (C) doesn't she (D) didn't she
- (95) Fill in the blanks with appropriate set of prepositions : Nidhi travelled her mother all the world when she was 17 years old.
- (A) by, above (B) for, around
 (C) with, around (D) with, over
- (96) Turn this sentence into English : "હજી પણ હું તેને ત્યાં એકલી ઊભેલી જોઈ શકતો હતો."
- (A) I could still saw her standing there alone. (B) I could still see her stood there alone.
 (C) I could still see her standing there alone. (D) I can still see her standing there alone.
- (97) Fill in the blanks with the appropriate word / words : Rohan and Nayan have been on vacation May 2023. They to Manali for a week.
- (A) for, had gone (B) since, had gone
 (C) for, have gone (D) since, have gone
- (98) Mantra got the first prize last week. Find out the correct option to get the underlined answer.
- (A) Which prize did Mantra get last week ?
 (B) When did Mantra get the first prize ?
 (C) Which prize Mantra got last week ?
 (D) Where did Mantra get the first prize ?
- (99) Ravi in this company for five years. Find out correct form of verb from the options.
- (A) works (B) is working
 (C) has been working (D) have worked
- (100) Find out the correct spelling from the options.
- (A) Spactacular (B) Spectacular
 (C) Spactaculor (D) Specteculor

(101) નિયમિત આંદોલનથી ઉત્પન્ન થતા સંગીત ઉપયોગી અવાજને શું કહે છે ?

- (A) નાદ (B) સ્વર
(C) ધ્વનિ (D) ઘોંઘાટ

(102) વાદી સ્વર પછીના મહત્વના સ્વરને શું કહે છે ?

- (A) વિવાદી (B) વર્જિત
(C) સંવાદી (D) અનુવાદી

(103) ભૈરવી રાગમાં સાત શુદ્ધ સ્વરો પૈકી કેટલા સ્વરો કોમળ છે ?

- (A) એક (B) બે
(C) ત્રણ (D) ચાર

(104) એવો સ્વર જે રાગમાં લગાવવાથી રાગ હાની થાય છે.

- (A) વાદી (B) વર્જિત
(C) સંવાદી (D) અનુવાદી

(105) સિતાર કયા પ્રકારનું વાદ્ય છે ?

- (A) તત્ (B) વિતત
(C) ધન (D) સુધિર

(106) 'વૈષ્ણવજન તો તેને રે કહીએ' તે ભક્તિ ગીતનાં રચયિતા કોણ છે ?

- (A) સૂરદાસ (B) મીરાં
(C) મુક્તાનંદ સ્વામી (D) નરસિંહ મહેતા

(107) છંદની પંક્તિઓ વચ્ચે ગાતા વિરામ સ્થળને શું કહે છે ?

- (A) પંચકલ (B) યતિ
(C) સપ્તકલ (D) આયતિક

(108) પંડિત ભાતખંડેએ સિતારની તાલીમ કોની પાસેથી મેળવી હતી ?

- (A) અન્નપૂણદિવી (B) ઉ. અલ્લાઉદ્દીનખાં
(C) પંડિત રવિશંકર (D) વલ્લભદાસ

(109) કિરાના ઘરાનાના ગાયક કોણ છે ?

- (A) પં. ભીમસેન જોષી (B) પં. જશરાજ
(C) પં. અજય ચકવર્તી (D) ઉ. ફૈયાઝખાં

(110) "સંગીતાંજલિ" ગ્રંથના લેખક કોણ છે ?

- (A) રવિન્દ્રનાથ ટાગોર (B) ઓમકારનાથ ઠાકુર
(C) પં. વિષ્ણુ દિગંબર (D) પં. ભાતખંડે

- (111) કયા વેદમાં સંગીતકળાનો ઉલ્લેખ છે ?
 (A) ઋગ્વેદ (B) યજુર્વેદ
 (C) સામવેદ (D) અથર્વવેદ
- (112) બડાપ્યાલ કઈ લયમા ગવાય છે ?
 (A) દ્રુતલય (B) મધ્યલય
 (C) વિલંબીત લય (D) દુગુનલય
- (113) કયો એક માત્ર સ્વર તીવ્ર બને છે ?
 (A) ગાંધાર (B) મધ્યમ
 (C) પંચમ (D) ધૈવત
- (114) સુપ્રસિદ્ધ વાયોલીન વાદક કોણ છે ?
 (A) નિખીલ ઘોષ (B) મંજુ મહેતા
 (C) એમ. રાજન્ (D) અનુરાધાપાલ
- (115) ધ્વનિ એટલે શું ?
 (A) બે વસ્તુ અથડાવવાથી થતો અવાજ (B) શુદ્ધ અવાજથી પર
 (C) ઘોંઘાટવાળો અવાજ (D) અનિયમિત આંદોલનવાળો અવાજ
- (116) “આયો કહાં સે ઘનશ્યામ” ફિલ્મી ગીત કયા રાગ પર આધારિત છે ?
 (A) કાફી (B) ખમાજ
 (C) દેશ (D) ભિમપલાસી
- (117) કવિ નર્મદાશંકર રચિત જય જય ગરવી ગુજરાત કયા રાગ પર આધારિત છે ?
 (A) ભૂપાલી (B) આસા
 (C) ગૌડ સારંગ (D) માંડ
- (118) “અસત્યો માંહેથી પ્રભુ ! પરમ સત્યે તું લઈ જા” આ છંદનો પ્રકાર કયો છે ?
 (A) શિખરિણી (B) રેણકી
 (C) અનુષ્ટુપ (D) મંદાકાંતા
- (119) ગુજરાત ગૌરવ ગાન ગીત જય સોમનાથ..... જય બોલો વિશ્વનાથની. કયા રાગમાં છે.
 (A) દેશ (B) ભૈરવી
 (C) યમન (D) કલ્યાણ
- (120) પ્રભાતિયા કયા સમયે ગવાય છે ?
 (A) બપોરે (B) સાંજે
 (C) રાત્રે (D) સવારે

- (121) નીચેનામાંથી "સારંગ" રાગનાં સ્વરો કયા છે ?
- (A) સા ગ મ પ ધ નિ સાં (B) નિ સા રે મ પ નિ સાં
(C) સા રે ગ મ પ ધ નિ (D) નિ સા ગ મ પ નિ સાં
- (122) નવમી માત્રા પર ખાલી આવતી હોય તેવો કયો તાલ છે ?
- (A) ત્રિતાલ (B) દાદરા
(C) એકતાલ (D) ચૌતાલ
- (123) 'હે શારદે મા... હે શારદે મા... અજ્ઞાનતાસે હમેતાર દે મા,' પ્રાર્થના કયા તાલમાં ગવાશે ?
- (A) હિંચ (B) એકતાલ
(C) કહેરવા (D) દાદરા
- (124) રાગ સારંગનો વાદીસ્વર કયો છે ?
- (A) રે (B) પ
(C) ધ (D) ગ
- (125) 'રાગ ભીમ પલાસી' કયા થાટનો રાગ છે ?
- (A) કાફી (B) ખમાજ
(C) ભૈરવી (D) કલ્યાણ
- (126) તાલ ત્રિતાલ કઈ જાતિનો તાલ છે ?
- (A) ચતુસ્ત્ર (B) તિશ્ર
(C) મિશ્ર (D) પંચમ
- (127) ગ અને ની કોમળ આવતા હોય તેવો કયો રાગ છે ?
- (A) યમન (B) કાફી
(C) ભૂપાલી (D) ભૈરવ
- (128) રાગ યમનમાં વર્જિત સ્વર કયા છે ?
- (A) રે (B) ગ
(C) ધ (D) કોઈ નહીં
- (129) રાગ કાફીને પ્રાચીન ગ્રંથોમાં બીજા કયા નામથી પણ ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) ખરહર પ્રિયા (B) કેલાસનાથ
(C) કૌમુદી (D) કાલિંદી
- (130) રે, ગ, ધ, નિ કોમળ સ્વર આવતા હોય તેવો કયો રાગ છે ?
- (A) ભૈરવ (B) ભૈરવી
(C) યમન (D) કાફી

- (131) નીચેનામાંથી બંધબાજનો હોય તેવો કયો તાલ છે ?
 (A) ચૌતાલ (B) સુલતાલ
 (C) દાદરા (D) તેવરા
- (132) 'વંદેમાતરમ્' રાષ્ટ્રગીત કયા રાગમાં ગાવામાં આવે છે ?
 (A) દેશકાર (B) દેશ
 (C) પહાડી (D) ખમાજ
- (133) તાલ ઝપતાલ કેટલી માત્રાનો તાલ છે ?
 (A) 8 (B) 10
 (C) 9 (D) 15
- (134) સા રે ગ, રે ગ મ, ગ મ પ, મ પ ધ, અલંકાર કયા તાલમાં ગવાશે ?
 (A) ઝપતાલ (B) ચૌતાલ
 (C) એકતાલ (D) દાદરા
- (135) ગરબામાં મોટેભાગે કયો તાલ વધુ વપરાય છે ?
 (A) રૂપક (B) દિપચંદી
 (C) હિંચ (D) એકતાલ
- (136) યમનરાગી પ્રકૃતિ કેવી છે ?
 (A) કરુણ - શૃંગાર (B) શાંત ભક્તિ રસ પ્રધાન
 (C) શૃંગાર (D) શાંત અને ગંભીર
- (137) ગઝલમાં મોટેભાગે વપરાતો હોય તેવો કયો તાલ છે ?
 (A) ધમાર (B) એકતાલ
 (C) કહેરવા (D) ત્રિતાલ
- (138) સુષિરવાદ્ય તરીકે કોને ગણવામાં આવે છે ?
 (A) વાંસળી (B) વાયોલિન
 (C) સિતાર (D) તબલા
- (139) તાલ દાદરામાં કેટલા ખંડ આવે છે ?
 (A) 4 (B) 6
 (C) 8 (D) 2
- (140) તાલ ત્રિતાલમાં ખાલીની કઈ કઈ માત્રાઓ છે ?
 (A) 9 થી 16 મી માત્રાઓ (B) 1 થી 8 માત્રાઓ
 (C) 1 થી 16 માત્રાઓ (D) 5 થી 8 માત્રાઓ

- (141) 6 માત્રા પર ખાલી આવતી હોય તેવો કયો તાલ છે ?
 (A) ત્રિતાલ (B) દ્વિપચંદી
 (C) રૂપક (D) ઝપતાલ
- (142) 'કોયલિયા બોલે અંબુવા કી ડાળ પર' બંદિશ કયા રાગમાં ગાવામાં આવે છે ?
 (A) તોડી (B) માલકૌંસ
 (C) ભૈરવી (D) ભીમપલાસી
- (143) આરોહમાં 'રે' અને 'ગ' અને અવરોહમાં 'ગ' વર્જિત હોય તેવો કયો રાગ છે ?
 (A) કેદાર (B) પટ્ટદીપ
 (C) માલકૌંસ (D) ભીમપલાસી
- (144) રાગ આસાવરી રાગનો ગાયન સમય કયો છે ?
 (A) દિવસનો પ્રથમ પ્રહર (B) સાંજનો પ્રથમ પ્રહર
 (C) દિવસનો બીજો પ્રહર (D) મધ્યરાત્રી
- (145) 'નિ સા ગ મ ધ નિ સાં' સ્વરો કયા રાગમાં ગવાશે ?
 (A) ભીમપલાસી (B) ભૈરવ
 (C) બાગેશ્રી (D) ખમાજ
- (146) 'નિ સા ગ મ ધ નિ સાં' સ્વરો કયા રાગમાં ગવાશે ?
 (A) માલકૌંસ (B) બાગેશ્રી
 (C) ભીમપલાસી (D) તોડી
- (147) 1-4-11 માત્રા પર તાલી આવતી હોય તેવો કયો તાલ છે ?
 (A) દ્વીપચંદી (B) ધમાર
 (C) એકતાલ (D) ઝપતાલ
- (148) પંડિત વિષ્ણુ દિગંબર પલુષ્કરજીનો જન્મ કઈ સાલમાં થયો હતો ?
 (A) 1872 (B) 1871
 (C) 1869 (D) 1874
- (149) "સંગીતાદિત્ય" ગ્રંથ કોના દ્વારા નિર્માણ પામ્યો છે ?
 (A) ઉસ્તાદ ફૈયાજખાં (B) સ્વ. પંડિત આદિત્યરામજી
 (C) સ્વ. પંડિત વિષ્ણુ દિગંબર પલુષ્કર (D) પંડિત ઓમકારનાથ ઠાકુર
- (150) 'બૃહદ ગુજરાત સંગીત સમિતિ'ની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?
 (A) શ્રી પંકજ પટેલ (B) સ્વ. અજીત મર્યંત
 (C) સ્વ. પ્રો. આર. સી. મહેતા (D) સ્વ. શ્રી રાવજી પટેલ

- (151) સપ્તકના પ્રથમ વિભાગને શું કહે છે ?
 (A) સ્વાધી (B) પૂર્વાંગ
 (C) ઉત્તરાંગ (D) પકડ
- (152) નીચે પૈકી કઈ જોડ સાચી નથી.
 (A) પૃષ્ઠ - તબલા (B) પમાર - પખાવજ
 (C) કુમરી - દીપચંદી (D) તરાના - એકતાલ
- (153) યોગ્ય જોડ દર્શાવતો વિકલ્પ કયો છે ?
 (ક) બિહાગ (1) રે-પ વર્જીત
 (ખ) બાગેશ્રી (2) ગ-ધ-નિ કોમળ
 (ગ) આશાવરી (3) બે મધ્યમ
 (ઘ) માલકૌંસ (4) ગ-નિ કોમળ
 (A) ક-૩, ખ-૪, ગ-૨, ઘ-૧ (B) ક-૨, ખ-૧, ગ-૩, ઘ-૪
 (C) ક-૪, ખ-૨, ગ-૪, ઘ-૩ (D) ક-૧, ખ-૨, ગ-૩, ઘ-૪
- (154) અનુષ્ટુપ છંદ એ કયા પ્રકારમાં આવે છે ?
 (A) અક્ષરમેળ (B) માત્રામેળ
 (C) મનમેળ (D) કોઈ નહીં
- (155) નીચે પૈકી કઈ જોડ સાચી નથી ?
 (A) સિતાર - તત્ - વિતત્ વાદ્ય (B) તબલા - ધન વાદ્ય
 (C) વાંસળી - સુપિર વાદ્ય (D) પખાવજ - અવનધ્ય વાદ્ય
- (156) યોગ્ય જોડ દર્શાવતો વિકલ્પ કયો છે ?
 (ક) શ્રી અવિનાશ વ્યાસ (1) તારી આંખનો અફિણી
 (ખ) શ્રી રમેશ પારેખ (2) દિવસો જુદાઈના જાપ છે
 (ગ) શ્રી પુરુષોત્તમ ઉપાધ્યાય (3) માડી તારું કંકુ ખર્ચું
 (ઘ) શ્રી દિલીપ ધોળકીયા (4) સાંવરીયો રે મારો સાંવરીયો
 (A) ક-૩, ખ-૪, ગ-૨, ઘ-૧ (B) ક-૨, ખ-૧, ગ-૪, ઘ-૩
 (C) ક-૨, ખ-૧, ગ-૩, ઘ-૪ (D) ક-૪, ખ-૩, ગ-૧, ઘ-૨
- (157) વેદિક યુગમાં સંગીતમાં કેટલા પ્રકારના સ્વરોનો ઉપયોગ થતો હતો ?
 (A) એક (B) બે
 (C) ત્રણ (D) ચાર
- (158) વિશ્વંભરી અખિલ વિશ્વતણી જનેતા વિદ્યાધરી વદનમાં વસજો વિધાતા આ સ્તુતિ કયા છંદમાં ગવાય છે ?
 (A) વસંત તિલકા (B) શાર્દૂલ વિકિરિત
 (C) મંદાકાન્તા (D) શિખરિણી

(159) યોગ્ય જોડ દર્શાવતો વિકલ્પ કયો છે ?

(ક) જનગણમન	(1) રાષ્ટ્રગાન
(ખ) વંદેમાતમ	(2) રાષ્ટ્રગીત
(ગ) જયજય ગરવી ગુજરાત	(3) પ્રેરણા ગીત
(ઘ) મનુષ્ય તું બડા મહાન છે	(4) ગુજરાત ગૌરવગાથા ગીત
(A) ક-2, ખ-1, ગ-4, ઘ-3	(B) ક-3, ખ-4, ગ-1, ઘ-2
(C) ક-4, ખ-3, ગ-1, ઘ-2	(D) ક-1, ખ-2, ગ-3, ઘ-4

(160) આદિત્યરામજી કયા વાદ્યમાં પારંગત હતા ?

(A) તબલા	(B) સિતાર
(C) મૃદંગ	(D) વાયોલીન

(161) તાલની મૂળ લય કરતા ત્રણ ગણી ઝડપે વગાડવાની ક્રિયાને શું કહે છે ?

(A) દુગુન	(B) ત્રીગુન
(C) ચૌ ગુન	(D) ડેઠગુન

(162) બન્ને મધ્યમ આવતા હોય તેવા રાગનું નામ જણાવો ?

(A) પટ્ટદીપ	(B) બાગેશ્રી
(C) ભૂપાલી	(D) બિહાગ

(163) ધમાર ગાયકી કયા તાલમાં ગવાય છે ?

(A) દિપચંદી	(B) ચૌતાલ
(C) ધમાર	(D) તેવરા

(164) દક્ષિણ હિંદુસ્તાની સંગીત પદ્ધતિનાં થાટનું નામ શું છે ?

(A) કણાટકી	(B) કનકંગી
(C) તિલ્લાના	(D) પલ્લવી

(165) સુગમ સંગીત નામ કોણે આપ્યું હતું ?

(A) જયદેવ ભોજક	(B) ગૌરાંગ વ્યાસ
(C) ઠાકુર જયદેવસિંહ	(D) રાસવિહારી દેસાઈ

(166) રાગમાં ઓછામાં ઓછા કેટલાં સ્વરો હોવા જોઈએ ?

(A) છ	(B) સાત
(C) ત્રણ	(D) પાંચ

(167) તાલ ધમારની માત્રા કેટલી છે ?

(A) છ	(B) દશ
(C) સોળ	(D) ચૌદ

(168) રાગ - માલકૌસમાં કેટલા સ્વરો કોમળ છે ?

(A) એક	(B) બે
(C) ત્રણ	(D) ચાર

- (169) આફતાબે મોસિકી નો ઇલકાબ કોને મળ્યો ?
 (A) પં. ઓમકારનાથ (B) ભીમસેન જોષી
 (C) કરીમખાં (D) ઉ. ફૈયાઝખાં
- (170) રાગની મુખ્ય જાતિ કેટલી છે ?
 (A) એક (B) બે
 (C) ચાર (D) ત્રણ
- (171) ઉત્તર હિંદુસ્તાની સંગીત પદ્ધતિમાં કેટલા થાટ છે ?
 (A) વીસ (B) ત્રીસ
 (C) દશ (D) ચાલીસ
- (172) ગાવત આસાવરી દ્વિતીય પ્રહર દિન. આ ગીત કયા પ્રકારનું છે.
 (A) છોટાખ્યાલ (B) આલાપગીત
 (C) મધ્યલયગીત (D) લક્ષણગીત
- (173) લાહોરમાં કોણે ગાંધર્વ મહાવિદ્યાલયની સ્થાપના કરી ?
 (A) પં. પલુસ્કરજી (B) પં. ભાત ખંડેજી
 (C) પં. શીવરામ નાયક (D) આદિત્યરામજી
- (174) ગીત પ્રકાર ક્ષાર્ટિક સંગીતમાં પ્રસિદ્ધ છે.
 (A) ધૃપદ (B) ધમાર
 (C) કીર્તનમ્ (D) વર્ણમ્
- (175) ખુલ્લા પંજાથી વગાડતા તાલ કયા બાજના કહેવાય છે ?
 (A) બંધબાજ (B) ખુલ્લોબાજ
 (C) થાપીબાજ (D) દ્રુતબાજ
- (176) તાલનાં વર્ણો અથવા પ્રાણ કેટલા છે ?
 (A) 10 (B) 15
 (C) 20 (D) 25
- (177) મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ દ્વારા સ્થાપિત સંગીત કોલેજનું નામ શું છે ?
 (A) સંગીત કોલેજ (B) સંગીત મહાવિદ્યાલય
 (C) ફેકલ્ટી ઓફ પરફોર્મિંગ આર્ટસ (D) મહારાજા સંગીત વિદ્યાલય
- (178) વૈદિકયુગમાં સંગીતનાં કેટલા સ્વરોનો ઉપયોગ થતો ?
 (A) બે (B) ત્રણ
 (C) ચાર (D) પાંચ
- (179) નારદમુનિએ કયા ગ્રંથની રચના કરી હતી ?
 (A) નારદ શાસ્ત્ર (B) ભરત નાટ્ય શાસ્ત્ર
 (C) બૃહદેશીય (D) નારદીય - શિક્ષા

- (180) 'મેરે તો ગિરધર ગોપાલ' ની રચના કોણે કરી છે ?
 (A) ગંગાસતી (B) નરસંહ મહેતા
 (C) મીરાંબાઈ (D) સૂરદાસ
- (181) સામાન્યતઃ તાનપૂરાનો પ્રથમ તાર કયા સ્વરમાં મેળવવામાં આવે છે ?
 (A) મધ્યમ (B) પંચમ
 (C) સડજ (D) તિવ્ર મધ્યમ
- (182) નીચે પૈકી કયો વિકલ્પ સાચો નથી ?
 (A) ભૂપાલી રાગમાં તાનપૂરાનો પ્રથમ તાર "પંચમ"માં મેળવવામાં આવે છે.
 (B) માલકૌંસ રાગમાં તાનપૂરાનો પ્રથમ તાર "મધ્યમ"માં મેળવવામાં આવે છે.
 (C) મારવા રાગમાં તાનપૂરાનો પ્રથમ તાર "તિવ્ર મધ્યમ" માં મેળવવામાં આવે છે.
 (D) પૂરિયા રાગમાં તાનપૂરાનો પ્રથમ તાર "નિખાત" માં મેળવવામાં આવે છે.
- (183) પંડિત જશરાજ કયા ધરાનાના ગાયક છે ?
 (A) પટિયાલા (B) ગ્વાલિયર
 (C) બનારસ (D) મેવાતી
- (184) નીચે પૈકી કયો વિકલ્પ સાચો નથી ?
 (A) પં. રાજન - સાજન મિશ્રા - ખ્યાલ ગાયક (B) પં. અજય ચક્રવર્તી - ઠુમરી ગાયક
 (C) ગુંડેચા બ્રધર્સ - ધૃપદ ગાયક (D) પં. શિવકુમાર શર્મા - સંતૂર વાદક
- (185) "ગીત ગોવિંદ"ની રચના કોણે કરી ?
 (A) નારદ મુનિ (B) કવિ જયદેવ
 (C) કવિ લોચન (D) પુંડરિક વિક્કલ
- (186) સંગીતની ઉત્પત્તિ કોના દ્વારા થઈ હતી તેવી માન્યતા છે ?
 (A) સરસ્વતી (B) શિવજી
 (C) બ્રહ્માજી (D) નારદજી
- (187) ગાયનકળાનું સાધારણ જ્ઞાન અને તેના શાસ્ત્ર વિષેનું પૂર્ણ જ્ઞાન ધરાવનાર વ્યક્તિને શું કહેવાય ?
 (A) પંડિત (B) કલાવંત
 (C) વાગ્યેકાર (D) સંગીતકાર
- (188) કોઈ પણ રાગમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા સ્વરો હોવા જોઈએ ?
 (A) ચાર (B) પાંચ
 (C) છ (D) ત્રણ
- (189) રામકલી રાગમાં કયા બે રાગોનું મિશ્રણ છે ?
 (A) ભૈરવ - કાલિંગડા (B) ભીમપલાસ - પટ્ટીપ
 (C) ભૂપાલી - દેશકાર (D) આશાવરી - જૈનપુરી

- (190) રાગ તોડીની પ્રકૃતિ કેવી છે ?
 (A) શાંત (B) ગંભીર
 (C) કરુણ - શૃંગાર (D) હાસ્ય
- (191) રાગ વસંતની વિશેષતા શું છે ?
 (A) ઋતુપ્રધાન (B) સંધિપ્રકાશ
 (C) સાયંકાલીનરાગ (D) ક્ષુદ્ર પ્રકૃતિ
- (192) કોઈ પણ પ્રકારના ગાયનની રચના કોના દ્વારા થાય છે ?
 (A) રાગ (B) સ્વર
 (C) તાલ (D) થાટ
- (193) ગઝલ ગાયકીમાં કયા રસનું પ્રાધાન્ય જોવા મળે છે ?
 (A) શૃંગાર - વિરહ (B) શાંત
 (C) ગંભીર (D) કરુણ
- (194) પ્રાતઃગેય સંધિપ્રકાશ રાગોમાં કયો સ્વર પ્રબળ હોય છે ?
 (A) સડજ (B) તિવ્ર મધ્યમ
 (C) શુદ્ધ મધ્યમ (D) પંચમ
- (195) મધ્યસપ્તકના ષડ્જની આંદોલન સંખ્યા કેટલી છે ?
 (A) 480 (B) 240
 (C) 120 (D) 150
- (196) રાગશ્રી નો ગાયન સમય કયો છે ?
 (A) સંધ્યાકાળ (B) પ્રાતઃ કાળ
 (C) મધ્યરાત્રી (D) મધ્યાહ્ન
- (197) રાગ માંડમાં શું ગાવામાં આવતું નથી ?
 (A) ભજન (B) દુમરી
 (C) ધૂન (D) ધૃપદ
- (198) રાગ મારવા અને પૂરિયામાં શું ગાવામાં આવતું નથી ?
 (A) ખ્યાલ (B) ધૃપદ
 (C) ધમાર (D) સુગમ સંગીત
- (199) શાસ્ત્રીય કંઠ્ય સંગીત મુખ્યત્વે કયા વાદ્ય સાથે ગાવામાં આવે છે ?
 (A) હાર્મોનિયમ (B) તાનપૂરો
 (C) ઓર્ગન (D) સિતાર
- (200) “સંગીત-દર્પણ” નામના ગ્રંથમાં સંગીતના સાત સૂરોની ઉત્પત્તિ સાત-પશુ-પક્ષીઓના અવજો દ્વારા થઈ છે તેમ જણાવેલ છે તો આ ગ્રંથનાં રચયિતા કોણ છે ?
 (A) શ્રી દામોદર પંડિત (B) મતંગ મુનિ
 (C) ભાવ ભટ્ટ (D) પંડિત અહોબલ

